

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS GYVENAMOSIOS VIETOVĖS PANAIKINIMO IR ŠIAULIŲ MIESTO TERITORIJOS RIBOS KEITIMO

2023 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių teritorijų ribų keitimo įstatymui, Žaliūkių kaimas priskirtas Šiaulių miesto savivaldybės teritorijai. Įstatymu pakeitus Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribas, Šiaulių miesto teritoriją sudaro Šiaulių miestas ir Žaliūkių kaimas.

Vadovaujantis Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 „Dėl administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo“ (toliau – Taisyklės), buvo parengtas Šiaulių miesto teritorijos ribų keitimo planas (toliau – Projektas). Projekto tikslas – panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės Žaliūkių kaimo gyvenamąją vietovę ir priskirti jos teritoriją Šiaulių miestui.

Pagrindinė priežastis, dėl kurios siekiama panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės Žaliūkių kaimą ir priskirti jo teritoriją Šiaulių miestui, yra noras išlaikyti miesto vientisumą ir galimybė visame mieste taikyti vienodus urbanistinių struktūrų kriterijus: kompaktiškumo, efektyvaus teritorijos ir kitų išteklių (medžiaginių, energetinių) panaudojimo (funkcinis teritorijų naudojimas, apleistų teritorijų ir statinių konversija, renovacija, vandens, energijos, medžiagų taupymas ir kt.), optimalaus užstatymo tankumo, kultūros ir gamtos paveldo apsaugos, darnaus susisiekimo bei ekologiškumo (žaliųjų erdvių išsaugojimas ir didinimas miestuose). Be to, Šiaulių mieste yra Žaliūkių seniūnija, kurios teritorija nesutampa su Žaliūkių kaimo gyvenamąją teritorija, tačiau sutampa gatvių pavadinimai. Panaikinus Žaliūkių kaimą, specialiųjų tarnybų darbuotojams, kurjeriams, prekių pristatymą vykdančiams darbuotojams bus paprasčiau nuvykti reikiamu adresu.

Žaliūkių kaimo teritorijoje žemės ūkio veikla nevykdoma, miškų ūkio paskirties žemių taip pat nėra. Beveik visa gyvenamoji vietovė yra individualių gyvenamųjų namų. Panaikinus Žaliūkių kaimą ir priskyrus jo teritoriją prie miesto, padidės šioje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto vertė.

Žaliūkių kaimo teritorija infrastruktūriškai įsilieja į miesto teritoriją, vietovė neturi kaimiškosios gyvenvietės bruožų, todėl nėra jokių objektyvių priežasčių vadinti šią teritoriją kaimu.

Vadovaujantis Taisyklių 23 punktu, gyvenamoji vietovė, kurios visa teritorija priskiriama kitų gyvenamųjų vietovių teritorijoms, panaikinama, o jos buvusioje teritorijoje suformuotai gatvei suteikiamas panaikintos gyvenamosios vietovės vardas. Ši nuostata negali būti įgyvendinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“, kadangi Šiaulių mieste jau yra Žaliūkių gatvė.

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-458 „Dėl pritarimo pasiūlymui keisti Šiaulių miesto teritorijos ribas ir konsultavimosi su vietos gyventojais paskelbimo“ buvo parengtas žemėlapis ir kiti dokumentai, paaiškinantys siūlomus pakeitimus, organizuota vietos gyventojų konsultacija, suteikiant galimybę visiems vietos gyventojams susipažinti su žemėlapiu ir pareikšti savo nuomonę apklausos lapuose. Konsultacijos vietoje buvo asmuo, galintis suteikti žinių apie siūlomus pakeitimus ir paaiškinti jų esmę.

Konsultacija truko nuo 2023 m. sausio 2 d. iki 2023 m. vasario 2 d. Gyventojai teikė nuomonę atsakydami į klausimą: „Pritariu / Nepritariu, kad Šiaulių miesto teritorijos ribos būtų nustatytos (pakeistos) pagal parengtą planą.“

2023 m. sausio mėn. duomenimis Žaliūkių kaime gyvenamąją vietą deklaravusių gyventojų skaičius – 268 gyventojai, iš jų 206 gyventojai vyresni nei 18 metų. Apklausoje dalyvavo 60 gyventojų, t. y. 29,13 proc. nuo dalyvauti apklausoje turinčių teisę gyventojų skaičiaus (206 gyventojai). Vietos gyventojų, atsakiusių „Pritariu“, skaičius – 55, jų dalis nuo dalyvavusiųjų – 91,67 proc. Vietos gyventojų, atsakiusių „Nepritariu“, skaičius – 5, jų dalis nuo dalyvavusiųjų – 8,33 proc. Gyventojų apklausos metu pasiūlymų dėl Projekto sprendinių negauta.

Vadovaujantis Taisyklių 28 punktu, buvo parengtas gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų planas ir suderintas su Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos ir valstybės įmone Registrų centru.

Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 10 straipsnyje nurodyta, kad gyvenamąsias vietas nustato ir panaikina, jų teritorijų ribas nustato ir keičia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į savivaldybės tarybos pasiūlymą, pateiktą įvertinus vietos gyventojų nuomonę.

Šiaulių miesto savivaldybės taryba, įvertinusi konsultavimosi su vietos gyventojais rezultatus ir pritarusi Šiaulių miesto gyvenamosios vietovės teritorijos ribų nustatymo ir keitimo planui, siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti sprendimą dėl Šiaulių miesto savivaldybės Šiaulių miesto gyvenamosios vietovės teritorijos ribų nustatymo ir keitimo pagal pridedamą planą.
